

Zakaz prowadzenia działalności gospodarczej szansą dla wierzyciela?

Zakaz prowadzenia działalności gospodarczej ustanowiony na mocy ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz.U. Nr 60, poz. 535) jest rzadko praktykowanym i wciąż jeszcze niedocenianym instrumentem walki wierzyciela z niewypłacalnym kontrahentem.

Tytułowy zakaz pozwala na pozbawienie prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub w ramach spółki cywilnej oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, członka komisji rewizyjnej, reprezentanta lub pełnomocnika osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą w zakresie tej działalności, spółki handlowej, przedsiębiorstwa państwowego, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszenia osoby, na okres od jednego do dziesięciu lat. Zakazu nie orzeka się w przypadku gdy postępowanie w tej sprawie nie zostało wszczęte w terminie roku od dnia umorzenia lub zakończenia postępowania upadłościowego albo oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, a gdy wniosek o ogłoszenie upadłości nie był złożony, w terminie trzech lat od dnia ustania stanu niewypłacalności albo wygaśnięcia obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości przez daną osobę.

Kogo dotyczy zakaz?

Wniosek o orzeczenie wspomnianego zakazu można wystosować w stosunku do:

- dłużnika, który nie złożył wniosku o ogłoszenie upadłości w określonym terminie albo,
- dłużnika, który doprowadził do niewypłacalności przedsiębiorstwa na skutek celowego działania lub własnego niedbalstwa albo,
- osoby, która po ogłoszeniu upadłości nie wskazała składników majątku, korespondencji, ksiąg rachunkowych, dokumentów lub danych elektronicznych, które winna była wydać lub wskazać na mocy ustawy albo,
- osoby, która doprowadziła do ukrycia, zniszczenia bądź obciążenia likwidowanego majątku albo,
- upadłego, który nie dopełnił obowiązków nałożonych na jego osobę w związku z postanowieniami ustawy bądź orzeczeniem sądu czy też sędziego-komisarza, lub w inny sposób dopuścił się czynności utrudniających postępowanie upadłościowe.

Kto może wystąpić z wnioskiem o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej?

Podmioty legitymowane do wystąpienia z przedmiotowym wnioskiem to m.in.: wierzyciel, tymczasowy nadzorca sądowy, zarządca przymusowy, syndyk, prokurator, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Komisji Nadzoru Finansowego. Wygaśnięcie w toku postępowania funkcji tymczasowego nadzorcy, zarządcy przymusowego lub syndyka oraz zaspokojenie wierzytelności wierzyciela będącego wnioskodawcą nie ma wpływu na dalszy bieg postępowania wszczętego na jego wniosek. W sprawach tych stosuje się przepisy o postępowaniu nieprocesowym.

Jak wygląda postępowanie przed sądem upadłościowym?

Należy zaznaczyć, że przy orzekaniu zakazu sąd upadłościowy bierze pod rozwagę: stopień winy oraz skutki podejmowanych działań (w szczególności obniżenie wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa upadłego i rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli), wydając postanowienie po przeprowadzeniu rozprawy. Od postanowienia sądu drugiej instancji zainteresowanemu przysługuje skarga kasacyjna. Odpis prawomocnego postanowienia sąd przesyła do Krajowego Rejestru Sądowego.

Skąd czerpać informacje na temat podmiotów objętych zakazem?

Postanowienie o orzeczeniu zakazu prowadzenia działalności gospodarczej obwieszcza się, celem zapewnienia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego. Na gruncie art. 55 pkt. 4 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. 1997 nr 121 poz. 769) do rejestru dłużników niewypłacalnych wpisuje się z urzędu osoby, które przez sąd upadłościowy zostały pozbawione prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji albo stowarzyszeniu. W przedmiotowej kwestii Sąd Najwyższy wyjaśnił co następuje: „Sąd rejestrowy dokonuje wpisu do rejestru dłużników niewypłacalnych zgodnie z treścią prawomocnego orzeczenia sądowego będącego podstawą wpisu, także wtedy, gdy treść tego orzeczenia – ze względu na nieobjęcie nim wszystkich zakazów przewidzianych w art. 55 pkt 4 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym w zw. z art. 373 ust. 3 ustawy Prawo upadłościowe nie jest zgodna z systemem informatycznym Krajowego Rejestru Sądowego" (uchw. z 4.6.2009 r., III CZP 33/09, OSNC 2010, Nr 2, poz. 21).

Zakaz prowadzenia działalności gospodarczej pozwala wierzycielom i jednostkom państwowym eliminować z obrotu gospodarczego podmioty, które z różnych przyczyn nie powinny się w nim znajdować. Jest skutecznym, choć często jeszcze niedocenianym, narzędziem walki z nieuczciwym kontrahentem.

Karolina Kleina
Kancelaria Prawna ARKANA

www.arkana-lex.eu dział **Porady** oraz **Media o nas**

Artykuł dostępny na <http://biznes.onet.pl/wiadomosci/analizy/analizy-prawne/zakaz-prowadzenia-dzialalnosci-gospodarczej-szansa-dla-wierzyciela/0m88y0>